

Natuurbeheer voor gevorderden

Herstel **Molenkreek** gestart!

In de buurt van de Molenkreek in Sint-Margriete is de laatste maanden heel wat veranderd. Een oude stal heeft er namelijk plaats gemaakt voor een kreek. Natuurherstel met Europese topnatuur als resultaat!

De oude varkensstal is intussen afgebroken (foto: Ludo Goossens)

Smet op het landschap

Midden de vorige eeuw pootte men een varkensstal neer aan (eigenlijk eerder in) de Molenkreek. De oevers van de kreek werden hiervoor opgehoogd met steenpuin. Een varkensstal, bestaande uit verschillende verdiepingen, werd opgetrokken. Ondertussen is deze stal al jaren niet meer in gebruik, maar hij bleef een smet op het polderlandschap. Niemand nam het initiatief om hieraan iets te doen.

Tot Natuurpunt er in slaagde om deze stal en de grond erom te verwerven. Velen fronsten de wenkbrauwen: waarom koopt Natuurpunt een stal? Nochtans was onze doelstelling eenvoudig. Het enige plan was deze stal af te breken en de vergane kreek herstellen. Een smet op het polderlandschap zou worden uitgewist.

Ondertussen is de stal afgebroken. De komende weken zal het steenpuin verder worden weggegraven tot op het niveau van de voormalige kreekbodem. Vanaf dan kan de natuur zijn gang gaan.

Kreekherstel part 2

Het blijft echter niet bij het afbreken van de stal en het herstel van de kreek. In het grasland net ten zuiden van deze stal ligt een oude kreekgeul verborgen. Ze is nog amper te herkennen in het landschap,

omdat de geul enkele tientallen jaren geleden grotendeels werd opgevuld met baggerspecie. Op basis van historische kaarten en grondboringen wisten we de oude kreekgeul te lokaliseren en konden we de diepte van de voormalige kreekgeul inschatten. Als een hoefijzer smeedde de kreek zich rond het perceel, met onderaan een eigenaardige appendix.

Ondertussen is de baggerspecie die indertijd in de kreekgeul is gestort, grotendeels uitgegraven. Hierbij hebben we de contouren van de oude kreekgeul zo goed mogelijk proberen te volgen en reconstrueren. Geen sinecure, omdat we wilden uitgraven tot op de bodem van de voormalige kreekgeul. Daar ligt namelijk (letterlijk) de kiem voor speciale plantensoorten. De komende weken zal dit kreekherstel worden afgewerkt.

Een zout boeltje, beschermd door Europa. Het oppervlakte- en grondwater van de Molenkreek is brak, een restant van de historische overstromingen met zout zeewater. De meeste plantensoorten kunnen niet groeien noch overleven in dergelijk brak milieu. Toch zijn er plantensoorten die zijn aangepast om

Zware machines worden ingezet om het zuidelijk deel van de Molenkreek te herstellen (foto: Ludo Goossens)

Zeeaster is aangepast aan een zoute omgeving (foto: Ludo Goossens)

er te gedijen. Precies voor die soorten is deze vorm van natuurherstel ideaal. De meeste van deze planten dragen 'zilt', 'zout' of 'kwelder' in hun naam, verwijzend naar het zoute milieu waarin ze groeien. Zilte schijnsparrie, schorrenkruid, zeeaster, kweldergras en zilte rus zijn maar een greep uit de flora die we hopen te zien opduiken. Van ver moeten ze niet komen, want in de omliggende graslanden zijn ze nog aanwezig.

Dergelijke plantengroei is zodanig speciaal dat de Europese Unie ze via de Europese Habitatrictlijn een beschermd statuut verleent.

Tussen kluten en koeien

Maar ook diersoorten zullen van deze herstelde kreek kunnen profiteren. We hopen onder meer de bont gekleurde kluut opnieuw als broedvogel te kunnen verwelkomen.

Het zilte water is sterk sturend voor wat er groeit en bloeit, maar ook het beheer is bepalend. Een echte kreek die permanent met water is gevuld zal de Molenkreek niet worden, eerder een depressie of laagte met water in de winter en uitdrogend in de zomer. Om een korte, grazige vegetatie te ontwikkelen en behouden is begrazing aangewezen. Runderen van lokale landbouwers zullen ons hierbij helpen. Ook in het zuidelijk herstelde deel zullen runderen grazen. Het water is daar iets minder brak, waardoor er andere planten en dieren zullen voorkomen.

Win-winsituatie

Dit kreekherstel biedt niet enkel een meerwaarde voor plant en dier. Door het herstel van de kreekgeul wordt een minibufferbekken aangelegd waarin water wordt vastgehouden tijdens overvloedige neerslag. Zo worden overstromingen en hoogwaterpieken vermeden.

Hierdoor zal ook de stroomafwaarts gelegen Roeselarekreek minder geplaagd worden door extreem hoge waterstanden. De drijfzillen op deze kreek zullen er wel bij varen.

Ondanks onbegrip en tegenwerking

Helaas botsen natuurherstelplannen geregeld op onbegrip. In het Meetjeslands krekengebied is dit niet anders. Dat vertaalde zich in allerlei bezwaarschriften tegen onze vergunningsaanvragen en oppositie van verschillende kanten. Na een slopende procedure konden we uiteindelijk over de

DOE
MEE

Ook het vertrouwen en de giften van onze leden en sympathisanten mogen we niet vergeten.

Dankzij jullie giften zijn dergelijke herstelprojecten mogelijk! Vind jij dat we dit soort herstel ook in de toekomst moeten uitvoeren? We zien uit naar je steun op rekeningnummer BE56 2930 2120 7588 (BIC GEBABEBB) van Natuurpunt Beheer, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen. Vergeet niet te vermelden 'projectnr. 6634 Meetjeslandse Kreken'.

nodige vergunningen beschikken via de provinciale en gemeentelijke diensten. Ook onze zoektocht naar financiële middelen verliep niet over een leien dakje. Gelukkig geloofden de provincie Oost-Vlaanderen en het Regionaal Landschap Meetjesland in ons project en steunden zij ons dan ook ten volle. Oprechte dank daarvoor is op zijn plaats. We zijn ervan overtuigd dat de meerwaarde van dit kreekherstel vrij snel duidelijk zal worden, ook voor wie aanvankelijk bezwaar had. Vergeet ook niet de toeristische waarde van dit soort initiatieven.

Bart Vandevoorde

Komt de kluut hier terug broeden? (foto: Ludo Goossens)

Dit tijdschrift is van jou

Wat is goed, wat kan beter? Help ons om dit tijdschrift nog meer uitstraling te bezorgen. Heb je zin om af en toe iets te schrijven, tekenen, fotograferen? Of heb jij kennis van aspecten die te weinig aan bod komen in dit tijdschrift?

Dan ben jij de persoon die we zoeken om onze redactieraad te vervoegen. Welkom! Neem contact op met ons secretariaat op info@NPMeesland.be of 09 377 93 00.

DOE
MEE